

Więcej cudzoziemców zgłoszonych do ZUS w Polsce

W latach 2008-2018 systematycznie wzrastała liczba cudzoziemców objętych ubezpieczeniami społecznymi w Polsce.

O ile w grudniu 2008 roku ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym podlegało nieco ponad 65 tys. osób fizycznych posiadających inne niż polskie obywatelstwo, o tyle pod koniec września 2018 roku ich liczba wynosiła już ponad 569 tys., z czego niemal 94% to obywatele krajów spoza UE. Zgłoszeni do polskiego systemu ubezpieczeń obcokrajowcy znajdowali zatrudnienie głównie w sekcjach: usługi administrowania i działalność wspierająca, przetwórstwo przemysłowe, budownictwo oraz transport i gospodarka magazynowa.

Liczba zgłoszonych do ubezpieczeń cudzoziemców, zamieszkałych w województwie małopolskim, wyniosła we wrześniu 2018 roku niemal 27,7 tys. osób, czyli o ok. 17 tys. więcej niż pod koniec 2015 roku. Województwo skupiało tym samym 4,9% objętych ubezpieczeniami cudzoziemców.

CUDZOZIEMCY W POLSKIM SYSTEMIE UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

- Między końcem 2008 roku a wrześniem 2018 roku liczba objętych polskim systemem ubezpieczeń społecznych obcokrajowców posiadających obywatelstwo jednego z krajów UE wzrosła dwukrotnie (z 16,3 tys. do 35,5 tys.), podczas gdy cudzoziemców z krajów spoza UE – niemal jedenastokrotnie (z 48,7 tys. do 533,5 tys.). W 2008 roku obywatele krajów UE stanowili 1/4 podlegających ubezpieczeniom społecznym obcokrajowców mieszkających w Polsce, we wrześniu 2018 roku już tylko 6%, podczas gdy niemal 94% to obywatele krajów spoza UE.

Wykres 1. Cudzoziemcy zgłoszeni do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych w Polsce według obywatelstwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ZUS.

- Liczba cudzoziemców zgłoszonych do ubezpieczeń społecznych szczególnie dynamicznie wzrasta od 2015 roku. Między grudniem 2015 roku a wrześniem 2018 roku ich liczba zwiększyła się ponad trzykrotnie. Wraz ze wzrostem liczby cudzoziemców podlegających ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, rośnie także ich udział w ogólnej liczbie ubezpieczonych w ZUS. **W latach 2008-2014 obcokrajowcy stanowili niespełna 1% ubezpieczonych w ZUS, we wrześniu 2018 roku - ponad 3,6%.**
- Wśród cudzoziemców objętych ubezpieczeniami społecznymi na koniec września 2018 roku zdecydowanie największą grupę stanowili (75%) **obywatele Ukrainy - ponad 425 tys.** Na drugim miejscu znaleźli się **Białorusini**, których udział w ogóle objętych ubezpieczeniami cudzoziemców nie przekracza jednak 6%. **Ponad 67% zgłoszonych do ubezpieczeń stanowili mężczyźni** (382,7 tys.). Z kolei w podziale na grupy wiekowe można stwierdzić, że **dominują osoby między 20 a 49 rokiem życia.** W 2018 roku grupa ta stanowiła 85,6% ubezpieczonych obcokrajowców.

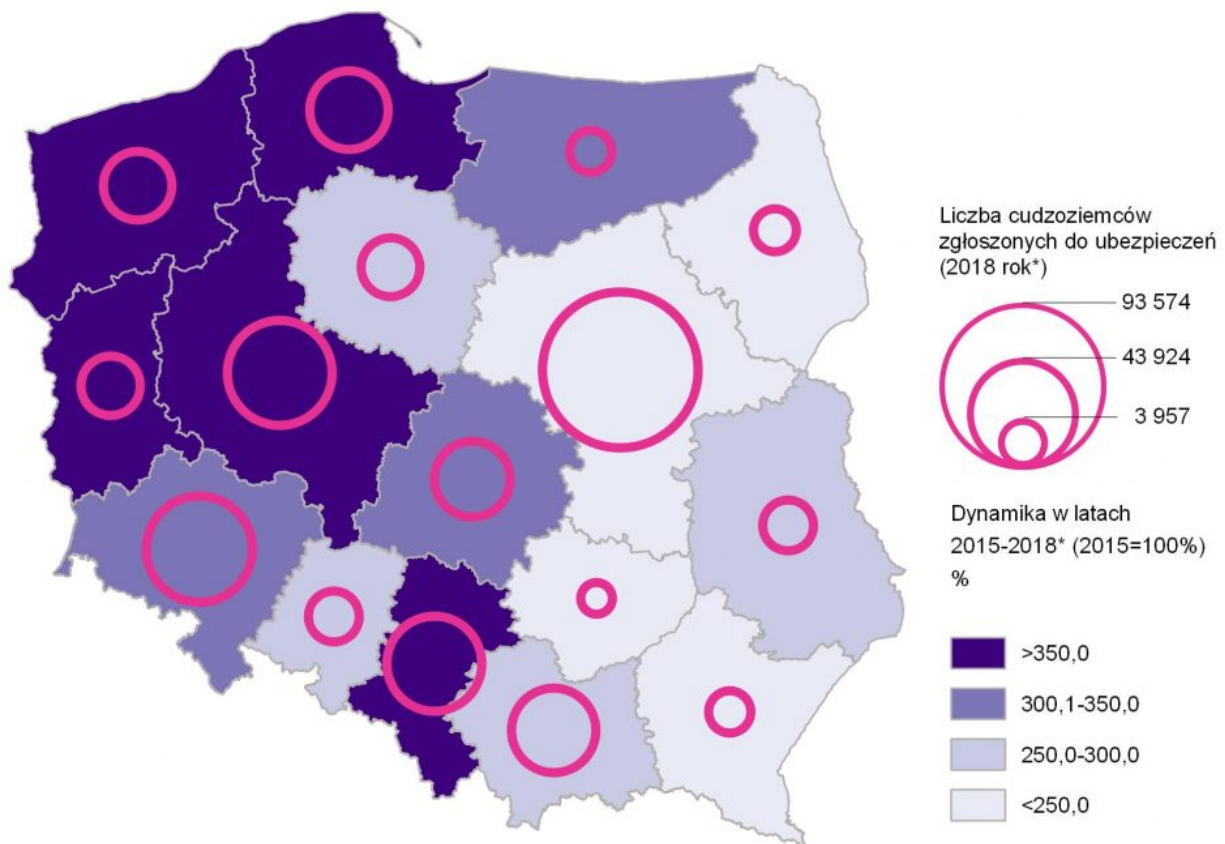
Wykres 2. Struktura wieku cudzoziemców zgłoszonych do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych według kraju obywatelstwa (stan na wrzesień 2018 roku)

- Ponad połowa zgłoszonych do polskiego systemu ubezpieczeń cudzoziemców to **pracownicy**, kolejnych 40% to pracujący na podstawie **umowy zlecenia lub umowy agencyjnej**, a około 3% to osoby wykonujące pozarolniczą działalność. Mniej niż 1% cudzoziemców to zgłoszeni jako bezrobotni.
- Niemal co czwarty zgłoszony do ubezpieczeń obcokrajowiec we wrześniu 2018 roku pracował w zakresie **usług administrowania i działalności wspierającej**. W **przetwórstwie przemysłowym** pracowało ponad 15% ubezpieczonych cudzoziemców, a w **budownictwie** oraz **transporcie i gospodarce magazynowej** – po ponad 10%. Udział zatrudnionych w wymienionych powyżej sekcjach wzrósł między końcem 2015 a wrześniem 2018 roku. Ponad 7,5% cudzoziemców pracowało w podmiotach obejmujących **usługi wiedzochłonne** (działalność profesjonalna, naukowa i techniczna oraz informacja i komunikacja). Najwyższą dynamikę liczby zatrudnionych cudzoziemców odnotowały podmioty w sekcjach budownictwo oraz działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca.

WZRASTA LICZBA CUDZOZIEMCÓW ZGŁOSZONYCH DO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ W MAŁOPOLSCE

- W okresie 2015-2018 wszystkie województwa odnotowały wzrost liczby cudzoziemców zgłoszonych do ubezpieczeń społecznych. W Małopolsce liczba ta wzrosła o ponad 17 tys. osób i we wrześniu 2018 roku wynosiła **niemal 27,7 tys. osób**. Największą dynamikę wzrostu odnotowały województwa śląskie, wielkopolskie, pomorskie, zachodniopomorskie i lubuskie, podczas gdy w liczbach bezwzględnych najwięcej, bo ponad 50 tys. osób przybyło w województwie mazowieckim.
- Większa liczba obcokrajowców zgłoszonych do ubezpieczeń mieszkała w województwach mazowieckim (93,6 tys.), dolnośląskim (43,9 tys.), wielkopolskim (42,8 tys.) i śląskim (35,1 tys.). Największą dynamikę wzrostu liczby cudzoziemców odnotowały województwa śląskie, wielkopolskie, pomorskie, zachodniopomorskie i lubuskie, podczas gdy w liczbach bezwzględnych najwięcej, bo ponad 50 tys. osób przybyło w województwie mazowieckim. Województwa położone w zachodniej i południowej części kraju oraz województwo mazowieckie skupiają znaczną część objętych ubezpieczeniami obcokrajowców, w porównaniu do niewielkiej liczby cudzoziemców zamieszkujących województwa położone wzdłuż wschodniej granicy kraju.

Mapa 1. Cudzoziemcy zgłoszeni do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych według województw zamieszkania w 2018 roku

*stan na koniec września 2018 roku

Uwaga: Wg stanu na koniec września 2018 roku nie udało się ustalić miejsca zamieszkania 33,2% cudzoziemców podlegających ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ZUS.

•

Na koniec września 2018 roku w województwie małopolskim mieszkało **4,2% Ukraińców** zgłoszonych do systemu ubezpieczeń społecznych. Najwięcej, bo 12,4% Ukraińców mieszkało w województwie mazowieckim, po 8,3% skupiały także województwa dolnośląskie i wielkopolskie, a 6,6% - województwo śląskie. Poza tym w województwie małopolskim mieszkało wówczas: **10,1% Rosjan**, **3,3% Wietnamczyków**, **2,7% Białorusinów** oraz **2,4% Mołdawian** podlegających ubezpieczeniom społecznym.

Zobacz [pełny skrót raportu.](#)

MORR

Małopolskie Obserwatorium Rozwoju Regionalnego

<https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Zobacz pełną wersję [raportu](#).